

ÅRSMELDING 2011
STIFTELSEN KULTURHUSET USF

INNHALDSOVERSIKT

Sammendrag	side 3
Formål, visjon og strategi	side 4
Mål og viktige oppgaver i 2011	side 4
Aktivitet 2011	side 7
Drift 2011	side 15
Organisasjon	side 17
Styrets årsberetning, årsregnskap og revisors beretning	side 19

Del 2: Appendiks med rapporter om prosjekter

Stiftelsen Kulturhuset USF mottar støtte fra
Bergen kommune
Hordaland fylkeskommune
Kulturdepartementet
Musikkutstysordningen
Norsk kulturråd (prosjektstøtte)
Sparebankstiftelsen DNB Nor (prosjektstøtte)

BERGEN KOMMUNE

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

NORSK KULTURRÅD
Arts Council Norway

SPAREBANKSTIFTELSEN
DNB NOR

musikkutstysordningen

SAMMENDRAG

Det er gledelig at ombyggingsprosjektet Arena USF, den største enkeltsaken noensinne for kulturhuset, kunne starte på slutten av 2011. Ombyggingen skal bl.a. gi større publikumskapasitet i Røkeriet, en nødvendig standardheving og forbedret intern logistikk. Viktigheten av prosjektet blir understreket ved at USF har oppnådd fast statstilskudd.

USF hadde en stor og sammensatt aktivitet i 2011. Antall besøkende var omtrent 235.000. 124 dager med konserter, 325 filmarrangementer, 68 scenekunstforestillinger, 8 kunstutstillinger og 19 kunstnere som viste sine arbeider i Borggården, er eksempler på denne brede aktiviteten.

I 2011 avsluttet Visningsrommet et 3-årig prøveprosjekt for å profesjonalisere driften. Målet var å sikre USF og Visningsrommet som en sentral arena for produksjon og formidling av samtidskunst i Bergen. Det var også viktig å gi gode og profesjonelle vilkår til kunstnerne som stiller ut. Disse endringene mener USF å ha lyktes med. USF har derimot ikke maktet å få gjennomslag for en økning i de økonomiske bidragene til driften. Bedret driftsøkonomi må avklares før nyåpning av galleriet i 2013.

Styret hatt økt fokus på å styrke driftsøkonomien. USF sin høye egenfinansiering på over 60 % er en utfordring. Små svingninger i driften medfører fort under-skudd. Dette er bakgrunnen for at USF fremover må få en styrket grunnfinansiering.

FORMÅL, VISJON OG STRATEGI

Stiftelsens formål

USF Verftet skal være en aktiv arena og et naturlig førstevalg for produksjon og formidling av nyskapende kunst og kultur på tvers av fagområder, publikumsgrupper og aldersgrenser

Stiftelsens visjon

USF Verftet skal bli blant de fremste internasjonalt respekterte entreprenørene i kunst- og kulturfeltet

Stiftelsens strategi

USF Verftet skal gjennom kontinuerlig initiativ og utviklingsarbeid forme en fremtidsrettet arena der kunst blir skapt og formidlet.

MÅL OG VIKTIGE OPPGAVER I 2011

I tillegg til regulær drift prioriterte styret disse arbeidsområdene:

Videreføre ombyggingsprosjektet Arena USF med mål om byggestart på slutten av 2011

Styrket driftsøkonomi gjennom økt antall arrangementer, styrket kostnadskontroll og bedre grunnfinansiering

Avklare driftssituasjonen av Visningsrommet USF etter 2011

Overføring av serveringsdriften til ny driver

1) Videreføre Arena USF prosjektet med mål om byggestart på slutten av 2011

Arena USF er den største enkeltsaken noensinne og den viktigste for USF siden etableringen i 1993. Ombyggingen vil bl.a. gi en nødvendig opprustning av Røkeriet med større publikumskapasitet og bedre forhold for publikum, artister og arrangører. Samtidig vil prosjektet gi en nødvendig standardheving og bedre intern logistikk. Viktigheten av prosjektet blir understreket ved at USF har oppnådd fast årlig statstilskudd på over 30 millioner kroner som skal finansiere staten sitt engasjement i ombyggingen

Ved utgangen av 2010 manglet USF 11 millioner for å fullfinansiere ombyggingsprosjektet. Med godt håp om å løse dette, jobbet en målrettet videre. Detaljprosjekteringen ble avsluttet i mai 2011. Neste fase var utarbeiding av anbudsgrunnlag og gjennomføring av offentlig konkurranse med vilkår om full finansiering. Selv i en periode med press i byggebransjen fikk USF tilbud noe under kalkylen en hadde arbeidet etter. Dette sammen med at Bergen kommune økte sitt engasjement fra 24,5 til 29,0 millioner kroner gav grunnlag for at styret i oktober

kunne vedta igangsetting av ombyggingen med en økonomisk ramme på 89,5 millioner (inkludert mva).

Ved utgangen av 2011 var byggeprosjektet i gang. Målet er ferdigstilling på nyåret 2013. Som en konsekvens av ombyggingen vil derfor all aktivitet i Røkeriet, Studio USF og Visningsrommet midlertidig opphøre i byggeperioden.

2) Styrket driftsøkonomi gjennom økt antall arrangementer, kostnadskontroll og bedre grunnfinansiering

USF fikk et større underskudd i 2010. På bakgrunn av dette har styret hatt økt fokus på å styrke driftsøkonomien. Forklaringen henger sammen med USF sin høye egenfinansiering på ca. 60 %. Dette medfører at små svingninger i driften, for eksempel i form av mindre leieinntekter eller uventet økning i driftskostnader, fort medfører underskudd. Dette er bakgrunnen for at styret er sterkt opptatt av å få styrket grunnfinansiering for USF. Dette vil komme til uttrykk i søknader om driftsstøtte fra det offentlige.

Videre må driftsøkonomien til Visningsrommet styrkes før nyåpning i 2013. Underskuddet i 2011 ble kr 333.000 mot kr 444.000 året før. Underskuddet ble dekket ved å hente fra kulturhusets øvrige driftsposter.

Det har vært et sterkt fokus på større egeninntjening. Først og fremst handler dette om økt aktivitet og god økonomistyring men også at de oppgavene USF gjennomfører for Bergen kommune har gode faglige og økonomiske rammer.

3) Avklare driftssituasjonen av Visningsrommet USF etter 2011

Visningsrommet USF slik det framstår i dag ble etablert i 1993/94. Siden den gang har en avviklet over 180 utstillinger. Visningsrommet har hatt flere driftsmodeller opp gjennom årene. De viktigste fellestrekkene frem til 2008 var at programmeringen var basert på søknader som ble vurdert av et kunstnerisk råd og at arrangementsansvar, finansiering, forsikring og i noen tilfelle vakthold i all hovedsak var utstilleren/kunstneren sitt ansvar.

I perioden 2009 – 2011 var galleriet gjennom et prøveprosjekt for å profesjonalisere driften, støttet av Norsk Kulturråd og Bergen kommune. Målet var å sikre USF og Visningsrommet som en sentral arena for produksjon og formidling av samtidskunst i Bergen. Spesielt viktig var det å sikre kunstnerne som stiller ut gode, profesjonelle vilkår som kan sammenliknes med andre aktører i Bergen og Norge.

Sentralt i endringen var overgangen fra bare søknadsbasert programmering til mer invitasjonsbasert programmering.

Flere av de andre omleggingene i driften av Visningsrommet har vært strukturelle, og derfor ikke direkte synlige for utenforstående:

- Kunstfaglig forankring i institusjonen: Det kunstneriske og produksjonsmessige ansvaret er ivaretatt av en person med kunstfaglig bakgrunn og kompetanse.
- Produksjonsansvar: Visningsrommet stiller til rådighet ressurser som skal til for å håndtere større produksjoner på en profesjonell måte.
- Kunstnerisk ansvar: Fagansvarlig for Visningsrommet har som hovedoppgave å sikre det kunstfaglige innholdet i Visningsrommets produksjon. Dette går på programmering, men også på det kuratoriske arbeidet og dialogen med kunstnerne.

Økonomi

Endringene nevnt ovenfor mener USF å ha lyktes med. USF har derimot ikke maktet å få gjennomslag for en økning i de økonomiske bidragene til driften. Driftsøkonomi er en sentral utfordring som må avklares før åpning av galleriet i 2013.

For å profesjonalisere driften av Visningsrommets har USF mottatt treårig prosjektstøtte siden 2009 fra Kulturrådet, Bergen kommune og Hordaland fylke.

Driften av Visningsrommet har vært avhengig av tilskudd fra USFs øvrige drift. Dette er grunnen til styret ønsker at tilskuddet her må økes eller driften tilpasses tilgjengelige rammer. Ved utgangen av 2011 er dette en sentral utfordring som må avklares før nyåpning av galleriet i 2013.

Fagansvarlig ansatt for Visningsrommet, Arne Skaug Olsen, sitt treårige engasjement utløp 2011.

På grunn av at byggearbeidet med Arena USF delvis griper inn i området ved Visningsrommet holdes galleriet lukket for utstillinger og drift i 2012.

4) Overføring av serveringsdriften til ny driver

Ved utgangen av 2011 gikk leiekontrakten med USF Servering AS ut. Det ble derfor gjennomført konkurranse om leiekontrakten for serveringsdriften. Terminus Catering AS hadde det beste tilbudet, og det ble inngått avtale med selskapet som USF sin nye serveringspartner. For å få tid til en forberedt overgang mellom USF Servering AS og Terminus fikk førstnevnte forlenget leiekontrakten til 1. juli 2011. Bytte av serveringspartner ble likevel en krevende prosess med utkjøp og oppstart sommerstid.

Den nye serveringsdriveren er et selskap i Terminus Augustin gruppen. Det å få en samarbeidspartner som også har sin styrke i konferansemarkedet, gir håp om en positiv utvikling for USF når det gjelder kurs, konferanser og events.

AKTIVITET 2011

Besøkende til USF representerer flere kategorier; kursdeltakere, selskapsgjester, brukere av øvingsrom for musikk og dans, brukere av scenene, besøkende til kafé- og uteservering samt publikum til kulturarrangementer. Sistnevnte utgjør hoveddelen av besøkende, men antall deltakere på ulike kurs og brukerne av musikkrom og dansesaler er også høyt og reflekterer den store daglige aktiviteten i kulturhuset.

Publikum og brukere telles sammen og summeres for 2011 til ca. 230 000.

Besøkstallet året før var ca. 235 000. Tallene er basert på rapporter fra mange arrangører og vi tar forbehold om mangler i rapporteringen.

SCENER

Studio USF har også i 2011 hatt stor aktivitet med 53% belegg. Bruken fordeler seg på både scenekunst og musikk. Antall åpne scenekunstforestillinger var 68 .

I tillegg kommer bruk av lokalet til kombinasjonsarrangementer som workshops, kurs og festivaler. Lokalet er svært viktig som arena for preproduksjon og prøver og er mye i bruk til det.

Røkeriet USF hadde 41 dager med konserter. Annen bruk kommer i tillegg, for eksempel preproduksjoner, dansekurs og kombinasjonsarrangementer. Beleggsprosenten var 31% til sammen.

Sardinen USF er mye i bruk til svært varierte arrangementstyper, men med hovedvekt på konserter. Scenen var i bruk 83 dager til konserter, og i tillegg kommer dansekurs, sangkurs, serveringsarrangementer, foredrag o.a. Beleggsprosenten var 60%, inkludert selskaps- og serveringsarrangementer.

Under: Fra Nils Petter Molværs konsert i regi av Bergen Jazzforum, i Sardinen USF

Cinemateket USF er kinosalen på USF og drives av Stiftelsen Cinemateket i Bergen. Salen brukes mest til filmvisninger, men også til foredragssal og musikk. Antall filmarrangementer i 2011 var 325. Med utleie til eksterne arrangører i tillegg var totalt antall arrangementer 434.

PROGRAMPROFIL

USF er et kulturhus med en bred profil der arrangementer med musikk og film er i flertall. Konserttilbudet spenner fra jazzklubb til rock, elektronika og samtidsmusikk, fra korsang til egne konserter for barn. Scenekunsttilbudet spenner fra barneteaterfestivaler via frie profesjonelle- og halvprofesjonelle grupper til progressiv internasjonal scenekunst. Utstillinger med samtidskunst vises daglig. Filmprogrammet i Cinemateket USF omfatter kulturhistoriske filmklassikere, kunstfilm og nye filmproduksjoner som faller utenom kommersiell kinodistribusjon. I tillegg vises det film i spesielle faglige sammenhenger ved foredrag, og serier med film fra andre verdensdeler.

En del av arrangementene på USF er gratis for publikum, f.eks. konsertserien Jazzout, jazzmatinéene på søndager og GIG; samarbeidskonserterne mellom studenter og profesjonelle musikere. Alle kunstutstillinger er gratis, det samme gjelder kunstrelaterte arrangementer i Visningsrommet USF.

Kulturhusets mange publikumsgrupper reflekterer den mangesidige programprofilen.

Arrangementer i utvalg 2011:

- Bergen Jazzforum presenterte et bredt konsertprogram for barn og voksne gjennom hele året på USF, i 2011 med et rekordhøyt antall konserter. Nattjazz overtar scenen 11 dager i mai hvert år og presenterer jazz fra hele verden.
- Stiftelsen Cinemateket i Bergen viste en filmserie og foredrag om den iranske filmskaperen Jafar Panahi som ble fengslet for opposisjon mot styresettet i Iran
- Norske filmer vises månedlig med engelske undertekster
- Hole in the Sky – den legendariske internasjonale metalfestivalen gjennom 10 år avholdt sin siste festival noensinne, på USF i 2011 som i alle foregående år
- Homodagene i Bergen sitt filmprogram avholdes i kinosalen på USF. Her var det både visninger av film fra hele verden, foredrag og debatt
- Ekkofestivalen er en viktig arena for kunst og musikk som med en internasjonal basis presenterer nye artister innen en utvidet elektronikasjanger og nye kunstuttrykk gjennom konserter og utstillinger
- Ungfilmfestivalen ble avholdt på USF for andre gang med mange visninger, konserter, foredrag m.m.
- Bajazz er Bergen Jazzforums satsning på musikkformidling til barn. Det er konserter hver måned og i april 2011 ble Bajazzfestivalen arrangert med både konserter og seminar om barn og musikkformidling
- Pikselfestivalen samler og formidler kompetanse om kunstnerisk utforskning og utvikling av digitale ressurser med åpen kildekode, performances, workshops, visninger og diskusjon over en hel uke
- Konsertserien Avgarde er aktive på USF sine scener, med samtidsmusikk og relaterte uttrykk innen litteratur og kunst

- Kurdisk forum for seminar og debatt hadde to seminarer på USF i 2011
- Det store filmprogrammet "Mapping subjectivity" med 12 filmer fra arabiske filmskapere ble vist på USF over flere dager etter å ha først vært på MoMA New York og Tate London.

Arrangørliste

Musikk: Bergenlive, Bergenfest, Nattjazz, Hole in the Sky – Bergen Metal Fest, Ekko Festival, Bergen Jazzforum, Bajazz, Hordaland Musikkråd, Stageway, Avgarde, Bergen Salsaklubb, Nordlandskoret, Ny Musikk, Emergenza Festival, Vestnorsk Jazzsenter, Stiftelsen Cinemateket i Bergen, Ung Film, HUFF - Hordaland Ung Filmforening.

Scenekunst: BIT Teatergarasjen, Bergen Kulturskole, Kompani Krapp, Vestlandske Teatersenter, Terpsichore Dansekompani, Eline Sundal, Kattas Figurteater, Karen Skog/Livestock, Bergen Dansesenter.

Annet: Pikselfestivalen, Ungfilmfestivalen, Spekulatoriet, AKKS/Brak, Lydgalleriet, BEK, Ctrl-Z Publishing, Kunst, kultur og psykisk helse.

VISNINGSROMMET USF

Dette er kulturhuset sitt galleri. Det er plassert i hovedinngangsområdet og har åpent både på dagtid og kveldstid, med fri adgang. Arne Skaug Olsen er faglig ansvarlig for Visningsrommet. Det ble presentert 5 separatutstillinger og 2 gruppeutstillinger. Lydgalleriet disponerte 1 utstillingsperiode under Ekkofestivalen og forlaget CTRL-Z hadde 4 boklanseringer. Det var 5399 besøkende, mot 5313 året før.

The Revenge of Trilok Gurtu / Sigbjørn Bratlie, 26.11.2010 – 23.01.2011

Kjartan Slettemarks Nixons Visions / boklansering Boel Christensen Scheel 03.02

The Materiality / Inga Blix, 11.02 – 27.03

Andy Capp Variations / boklansering Torbjørn Rødland 29.03

Neufrage / boklansering Lea Lagasse, 13.05 – 16.05

We who feel differently / boklansering Carlos Motta

New Work, kunst fra Verftet / 09.06 – 10.07

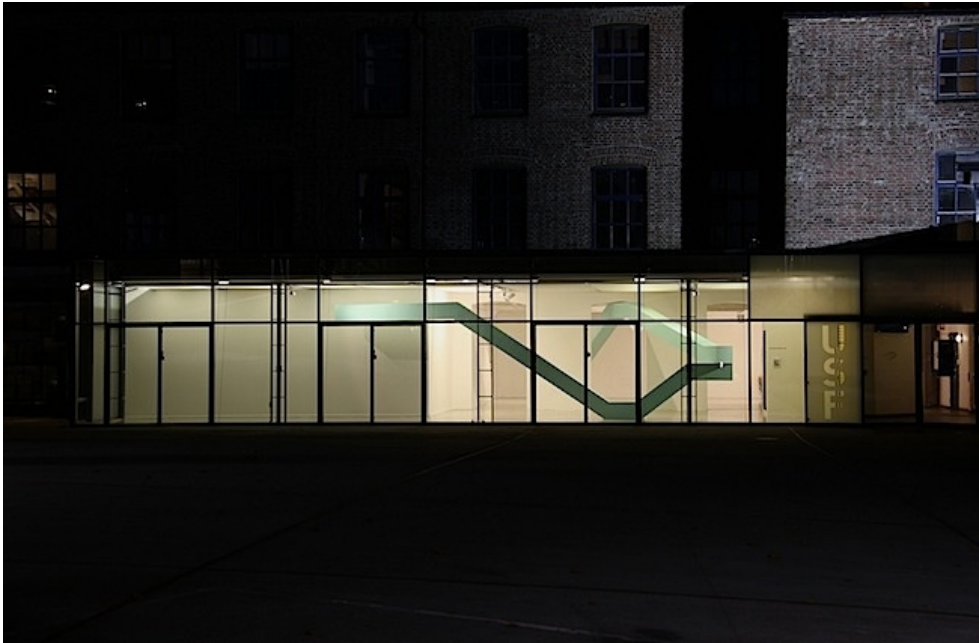
Kunst fra Verftet / 15.07 – 15.08

General mold, future ashes / Leander Djønné 26.08 – 15.09

Minimal, Ekko 8 / Lydgalleriet/Ekko 23.09 – 15.10

Turkis II / Arne Ingvaldsen 24.10 – 13.11

Lurker at the threshold / Lello/Arnell 18.11 – 18.12

Over: Arne Ingvaldsens monumentale skulptur «Turkis II» i Visningsrommet USF okt/nov 2011
 Under: Publikum og kunst i fint samspill. Fra utstillingen «Minimal» under Ekkofestivalen.

Over: Bjørn Krzywinskis «Exit» ble vist i utstillingen «Kunst fra Verftet».

PROSJEKTAKTIVITET

AiR Bergen

Dette er Bergen kommunes internasjonale gjestekunstnerordning – artist in residence. AiR Bergen hadde elleve kunstnere på besøk i 2011. Kunstnerne representerte flere fagfelt; musikk, billedkunst, lyd, film, litteratur og installasjon. De besøkende kunstnerne er svært aktive under sitt opphold, og flere av gjestekunstnerne i 2011 har hatt "artist talks", åpne studio og utstillinger i Bergen. Gjestekunstnerne fremhever åpenheten i miljøene og den kunstneriske praksis i Bergen. Det har vært spesielt godt samarbeid mellom gjestekunstnerne og BEK, Stiftelsen 3.14, Borealis festival og BIT Teatergarasjen.

Yuko Sakurai 16.08 - 29.09, Japan, billedkunst

Sachiko Hayashi 01.08 - 14.08, Japan/Sverige, billedkunst og video

Julia Lerman og Roja Gashtili 05.07- 29.09 USA, filmregissør og manusforfatter

Keshni Kashyap 31.05 - 31.07, USA, forfatter og filmskaper

Kris Delacourt 05.04 - 30.06, Belgia, billedkunst, musikk, lyd

Simone Spagnolo / Borealis 14.02 - 31.03, Italia, komponist

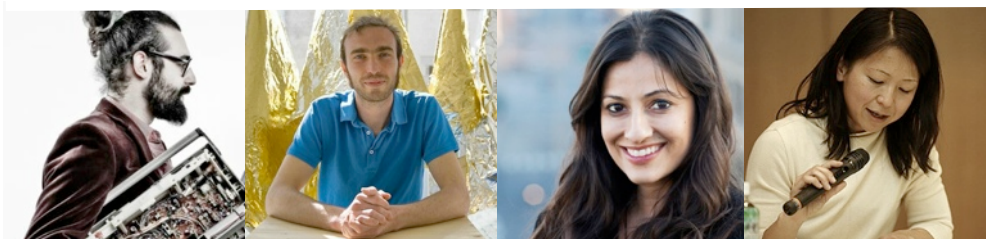
Alexis Debeuf 04.10 - 21.12, Frankrike, billedkunst m.m.

Rori Knudtson 04.10 - 21.12, USA, installasjoner, nye media, lyd

Caroline Kelley 05.01 - 31.03 USA/Canada, billedkunst, installasjon

Johnny Herbert / Borealis 04.01 - 14.02, England, komponist

Se også www.airbergen.com

Noen av gjestekunstnerne i 2011. Fra v. Simone Spagnolo, Alexis Debeuf, Keshni Kashyap og Yuko Sakurai

AiR Bergen-Berlin

Seks bergensbaserte profesjonelle kunstnere fikk tildelt opphold i Bergen kommunes kunstnerleilighet i Berlin i 2011. Oppholdene i Berlin har en varighet på tre måneder, og kunstnerne benytter perioden til arbeidsro, utvikling av nye prosjekter og til å knytte kontakter i Berlins mangfoldige og store kunstmiljø. Berlinkunstnerne i 2011 var:

Stefan Törner og Susanna Kajermo Törner, begge billedkunstnere

Turid Rogne, filmskaper

Lillian Presthus, billedkunst

Eirik Lande, fotograf og Anngjerd Rustand, billedkunst/installasjon

Se også www.bergen-berlin.no

Air Bergen- New York

Bergen kommune tilbyr profesjonelle bergensbaserte kunstnere arbeidsopphold i New York. Tilbudet omfatter bosted og arbeidssted i atelierfellesskapet Point B i Brooklyn. Hvert opphold er på tre måneder og tildeles etter søknad. Ordningen er finansiert av Bergen kommune og administreres av USF. Samarbeidet med Point B er svært godt, og kunstnerne gir gode tilbakemeldinger. New York-kunstnerne i 2011 var:

Håvard Pedersen & Marieke Verbiesen – musikk, lyd og animasjon.

Rakett: Åse Løvgren & Karolin Tampere – kuratorgruppe.

se også www.bergen-newyork.no

Air West Norway - www.airwestnorway

Dette er en internettbasert informasjonsbase for utenlandske kunstnere som søker gjesteopphold på Vestlandet. Tolv steder i Hordaland, Sogn og Fjordane og Rogaland som tar i mot gjestekunstnere har egne oppføringer. Ved å distribuere en slik samlet informasjon om muligheter og kunstmiljøer på Vestlandet letter vi informasjonshenting for utenlandske kunstnere og gjør terskelen litt lavere for å reise hit. Hordaland fylkeskommune bevilget kr 20 000 til oppdatering av nettstedet i 2011. Dette, sammen med en økt distribusjon av internettdressen verden rundt, førte til at det ble registrert 9084 besøk til nettstedet, en økning fra 6480 året før.

Bergen Designinkubator

Inkubatoren ble åpnet som en ressurs for design i 2007 av Bergen kommune, Kunsthøyskolen i Bergen og USF. Vi samarbeider i dette prosjektet for å synliggjøre designkompetansen og styrke nyutdannede designeres mulighet til å etablere egen virksomhet i kommunen. Ansvar for driften er tredelt; KHiB leverer faglig støtte og veiledning til deltakerne, USF administrerer de praktiske sidene ved driften og Bergen kommune støtter økonomisk. Deltakerne får over en periode på maks to år egen arbeidsplass i lokalene, til en subsidiert leie som dekker strøm, bredbånd, møbler og innredning. Sju personer deltok i inkubatoren i 2011:

Madeleine Stephansen, designer sko og briller

Merethe Knag, MNIL, møbeldesigner

Jonas Norheim, MNIL, møbeldesigner

Morten Skjærpe Knarrum, MNIL, møbeldesigner

Siv Lier Jahnsen, MNIL, møbeldesigner

Lillian Sharma, MNIL, møbelødesigner

Sunniva Helland, design og visuell kommunikasjon

Se også www.bergendesigninkubator.no

Borggården USF

Dette er et kunstvisningssted som er sentralt plassert i USFs hovedbygning. Alle som skal besøke en konsert eller annet kulturarrangement passerer kunsten på sin vei. Et mål for dette visningsstedet er å eksponere samtidskunst for den delen av publikum som vanligvis har høy terskel for å gå inn i et gallerirom. Kunstnerne inviteres til å lage arbeider som er spesielt tilpasset Borggården. Tilsammen 19 kunstnere viste arbeider i 2011. Line Hvoslef har vært kurator.

Under: Åsne Slaattelids triptyk i Borggården.

Fagutvikling av internasjonale gjestekunstnerordninger

Det er gledelig at Hordaland fylkeskommunes gjennom KUP -ordningen har støttet et USF initiert utviklingsprosjekt med forskerstøtte om artist in residence/ gjestekunstnerordningen vår. Søknaden ble imøtekommet med kr 220 000 og ble satt i gang senhøstes 2011. Prosjektet er kalt "Fagutvikling for internasjonale gjestekunstnerordninger". Sigrid Røiseng er forskningsfaglig ansvarlig og Evy Sørensen er prosjektansvarlig.

USF har satt i gang prosjektet for å oppnå fagutvikling i arbeidet med internasjonale gjestekunstnerordninger. Prosjektet har fått støtte fra Hordaland Fylkeskommune under ordningen Kulturelt utviklingsprogram (KUP). Arbeidet startet senhøstes 2011. USF har knyttet til seg Sigrid Røiseng som forskningsfaglig ansvarlig for prosjektet.

Problemstillinger er tredelt:

- 1) Hvilken betydning har Air Bergen for kunstnere som har deltatt kunstnerisk og karrieremessig?
- 2) Hvilken betydning har Air Bergen for kunstmiljøet i Bergen?
- 3) Hvilken erfaringer fra Air Bergen kan overføres til andre gjestekunstnerordninger - og finnes det områder for samarbeid?

Svarene på disse spørsmålene arbeides frem gjennom informasjonsinnsamling og

skal ende opp i en rapport. Hordaland fylkeskommune legger stor vekt på overføringsverdien i prosjektet. Resultat og analyser vil bli formidlet til andre kommuner i Hordaland som driver eller ønsker å drive en gjestekunstordning.

AKTIVITET I ANDRE AREALER PÅ USF

Det er stor aktivitet også hos våre nabovirksomheter i USF-huset. Skandinavisk Yogaskole har flere kurs og mange besøkende til sine lokaler. Det har vært sommerkurs i keramikk, flere kurs i redesign, fotokurs, kurs i flamencodans og qi-gong, åpne atelierer og verkstedsutsalg, og Glasshytten tilbyr glassblåsing og kurs for grupper.

Over: Kurstilbudet i USF-huset er stort og spenner fra re-design og glassblåsing til lyttekurs med profesjonelle musikere. Yoga, skrivekurs og fotokurs står også på plakaten, i tillegg til foto og en rekke musikkurs.

DRIFT

GENERELL KOMMENTAR

Planen var at Arena USF-prosjektet skulle komme i gang etter sommerferien i 2011. Byggestart ble først på slutten av året. Dette påvirket bookingsituasjonen høsten 2011 da flere arrangører regnet med at deler av huset ville være en byggeplass. I lys av dette er det gledelig å slå fast at antall konsertdager i 2011 er det samme som året før. Det var også en gledelig økning i scenekunstforestillinger fra 43 i 2010 til 68 i 2011.

Vi vil også trekke fram et spennende utstillingsprogram i Visningsrommet og Borggården, i tillegg til impulsene som Artist in Residence-ordningen i Bergen tilfører byens kunstliv.

Arbeidet med Arena USF-prosjektet har naturligvis preget det interne arbeidet i organisasjonen. Avsluttende detaljprosjektering, gjennomføring av offentlig anbudsprosess og kontrahering er eksempel på oppgaver som har tatt mye tid for USF som byggherre.

MÅLSTYRINGSdokument

Kommune, fylke og stat stiller ulike målkrav til USF som vilkår for de driftstilskudd institusjonen mottar. Rapportering til Kulturdepartementet skjer i forbindelse med den årlige søknaden om nytt driftstilskudd. Samtidig blir målsettingene nedfelt i prioriteringer og behandlet som egen sak i styret.

Noen stikkord; Bergen kommune har sterkt fokus på nyskaping; her viser USF til Arena USF og fagutviklingsprosjektet om gjestekunstordningen. Stat og kommune er opptatt av å nå nye publikumsgrupper; noe USF sine mange arrangører til fulle dekker.

Oppsummert: USF har fokus på - og mener å oppfylle - disse målkravene.

ØKONOMI

Som et resultat av underskuddet i 2010 har en hatt fokus på økt aktivitet og styrket kostnadskontroll. Samtidig er det en kjensgjerning at styrket grunnfinansiering og økt økonomiske rammer for de kommunale prosjektene er en del av dette bildet.

Egeninntektene utgjør over 60 % av USF sin omsetning, offentlige tilskudd ca 40 %. Dette medfører at små svinginger i inntektene eller uventede kostnadsøkninger lett fører til underskudd. Regnskapsmessige resultater de 3 siste årene dokumenterer dette: I 2009 hadde USF overskudd på kr 289.000, året etter var det underskudd på kr 460.000 og for 2011 ventes et resultat i balanse. Dette illustrerer USF sitt hovedbudskap: behovet for økt offentlig støtte.

STATUS, UTFORDRINGER OG UTVIKLING

Gjennomføring av Arena ombyggingen vil føre til store utfordringer for USF, arrangører og leietakere på USF huset. Maksimal drift skal foregå samtidig med

omfattende byggearbeider. Etter hvert skal fokuset dreie mot markedsarbeid for å selge et ferdigstilt bygg.

USF har også tro på at fagutviklingsprosjektet om gjestekunstordningen i Bergen vil grunnlag for at arbeidet med residency ordningene vil utvikles videre.

Over: Susanne Sundfør under Ekkofestivalens bestillingsverk «White» i Røkeriet september 2011.

ORGANISASJON

USF er en stiftelse med navn Stiftelsen kulturhuset USF.

REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet består av Bergen Næringsråd, Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune, Nøstet/Verftet Velforening, Bergen Mediaby, Stiftelsen Bergen Dansesenter, BIT 20 Ensemble, Hordaland Musikkråd, Skrivekunstakademiet i Hordaland, AKKS Bergen, Ateliergruppen USF (2 repr.), Bergen Jazzforum (2 repr.), Stiftelsen Cinemateket i Bergen (2 repr.).

Bergen Næringsråd er representantskapets ordfører i perioden 2011 - 2013. Nøstet/Verftet Velforening er varaordfører i perioden 2011 – 2013. Styret for Stiftelsen Kulturhuset USF velges av representantskapet.

STYRET 2011

Styrets sammensetning frem til årsmøtet 19. mai 2011 var:

Ruth Grung 2009-2011 leder
Martin Smith-Sivertsen 2009-2011 nestleder
Elisabeth Halvorsen 2009-2011
Tor Fosse 2010-2012
Jørgen Thue 2010-2012
Ågot Valle 2010-2012
Gunnbjørg Austrheim 2010-2012
Lars Mossefinn 2009-2011 vara
Irene Nygårdsvik 2010-2012 vara

Styrets sammensetning etter valget 19. mai 2011 var:

Martin Smith-Sivertsen 2011-2013 leder
Ågot Valle 2010-2012 nestleder
Elisabeth Halvorsen 2011-2013
Jette Christensen 2011-2013
Tor Fosse 2010-2012
Jørgen Thue 2010-2012
Gunnbjørg Austrheim 2010 - 2012
Lars Mossefinn 2011-2013 vara
Inga Moen Danielsen 2011-2012 vara (overtar resten av perioden til Irene Nygårdsvik som trakk seg på grunn av mye arbeid)

(Gunnbjørg Austrheim trakk seg fra styret senere i perioden).

Valgkomiteen 2011

Sven Åge Birkeland 2009-2012
Bjørnar Vasenden 2010-2013
Ingrid Berven 2008-2011
Unni Walan 2012-2014 ble på møtet valgt inn i valgkomiteen etter Ingrid Berven

Administrasjon

Jon Tvilde, kulturhussjef 100 %

Evy Sørensen, informasjonsansvarlig 100%

Line Nord, økonomi, gjestekunstnerprosjekter 70 % (permisjon i 30 %)

Sindre Didriksen, arrangementsansvarlig 100%

Arne Skaug Olsen, fagansvarlig Visningsrommet USF, 50%

Hallvard Nomeland, drift 40% og arrangementsvert timebasert

Kjetil Aabø, drift og teknisk 40%

Faste ansatte utgjør 4,8 årsverk

Engasjerte på timebasis har vært 7 personer knyttet til ulike aktiviteter og oppdrag, dette utgjør ca. 1 årsverk.

**Årsregnskap 2011
for
Stiftelsen Kulturhuset USF**

Foretaksnr. 971348372

Årsberetning 2011

Virksomhetens art og hvordan den drives

Stiftelsen Kulturhuset USF er en ikke-næringsdrivende stiftelse med formål å utvikle og tilrettelegge for drift av et flerbruksbygg for kunst og kultur på Georgernes Verft 12 i Bergen. Stiftelsens virksomhet drives fra samme sted.

Fortsatt drift

Forutsetning for fortsatt drift er tilstede og årsregnskapet for 2011 er satt opp under denne forutsetning.

Regnskapet for 2011 viser en økning i inntektene på ca 3% fra året før og en økning i driftskostnadene på ca 1%. Det er gjort en avsetning for tap med kr 265.747 på kundefordringer som stiftelsen ikke har lyktes med å få oppgjør for. Avskrivningene har økt med ca kr 100.000 Dette medfører et underskudd i årets regnskap på kr 373.683. Hovedfokuset til stiftelsen er for tiden Arena USF ombyggingsprosjektet som hadde byggestart i desember 2011. Ombyggingen påvirker utleiedriften i 2012 og vil gi reduserte utleieinntekter i byggeperioden. Etter ferdig ombygging i 2013 kan stiftelsen satse for fullt og tilby utleie av nye flotte lokaler for kulturbransjen i byen.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultat og balanseregnskap med tilhørende noter et rettviseende uttrykk for resultatet i 2011 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet.

Utover det som fremgår av årsoppgjøret, kjenner ikke styret til andre forhold vedrørende stiftelsens drift som skulle vært medtatt i regnskapet. Det har heller ikke intruffet hendelser av betydning etter årsskiftet som påvirker resultatets stilling.

Arbeidsmiljø og personale

Stiftelsen har hatt 4,8 årsverk i faste stillinger. I tillegg har 7 personer vært i engasjement, noe som utgjør 1,2 stilling. Sykefraværet er under 1% i 2011 (ca 1% i 2010). Arbeidsmiljøet er godt.

Miljørapport

Stiftelsens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Likestilling

Styret består av 4 kvinner og 3 menn. Av de faste ansatte i administrasjonen er 2 kvinner og 4 menn. De deltidsansatte består av 3 kvinner og 4 menn.

Disponering av årsresultat

Årets underskudd på kr 373.683 foreslås dekket av egenkapitalen i stiftelsen.

Bergen, den 15.05.2012

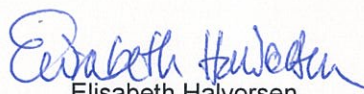

Jon Tvilde
Kulturhussjef

Martin Smith-Sivertsen
Styrets leder

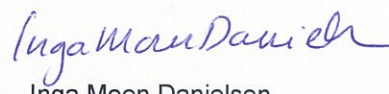
Ågot Jorunn Valle
Nestleder

Jette Christensen
Styremedlem

Tor Fosse
Styremedlem

Elisabeth Halvorsen
Styremedlem

Jørgen Golten Thue
Styremedlem

Inga Moen Danielsen
Varamedlem

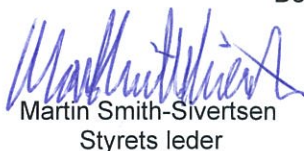
Balanse pr. 31.12.2011

	Note	31.12.2011	31.12.2010
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	8	500 000	500 000
Sum innskutt egenkapital		500 000	500 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	8	13 005 806	13 379 489
Sum opptjent egenkapital		13 005 806	13 379 489
SUM EGENKAPITAL		13 505 806	13 879 489
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Annen langsiktig gjeld			
Kommunale Lån	9,10	5 322 414	5 632 414
Sum annen langsiktig gjeld		5 322 414	5 632 414
SUM LANGSIKTIG GJELD		5 322 414	5 632 414
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		2 454 763	1 341 550
Skyldig offentlige avgifter		234 594	157 131
Annen kortsiktig gjeld	11	24 759 323	11 336 754
SUM KORTSIKTIG GJELD		27 448 680	12 835 435
SUM GJELD		32 771 094	18 467 848
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		46 276 899	32 347 338

Bergen, den 15.05.2012

Jon Tvilde
Kulturhussjef

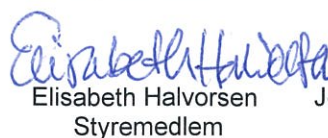

Martin Smith-Sivertsen
Styrets leder

Ågot Jorunn Valle
Nestleder

Jette Christensen
Styremedlem

Tor Fosse
Styremedlem

Elisabeth Halvorsen
Styremedlem

Jørgen Golten Thue
Styremedlem

Inga Moen Danielsen
Varamedlem

Balanse pr. 31.12.2011

	Note	31.12.2011	31.12.2010
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3,10	27 834 117	23 163 719
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	3	1 128 336	433 622
Sum varige driftsmidler		28 962 453	23 597 341
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	5	25 000	25 000
Andre fordringer	6	3 208	32 393
Sum finansielle anleggsmidler		28 208	57 393
SUM ANLEGGSMIDLER		28 990 660	23 654 733
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		3 637 742	1 529 243
Andre fordringer		523 083	514 146
Sum fordringer		4 160 825	2 043 390
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	13 125 414	6 649 215
SUM OMLØPSMIDLER		17 286 239	8 692 604
SUM EIENDELER		46 276 899	32 347 338

Resultatregnskap

	Note	2011	2010
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1	3 215 698	3 217 858
Offentlige tilskudd	1	3 727 749	3 530 935
Sum driftsinntekter		6 943 447	6 748 793
Driftskostnader			
Lønnskostnad	2	2 522 707	2 819 421
Avskrivning på varige driftsmidler	3	910 705	809 932
Annen driftskostnad	2	4 026 903	3 751 653
Sum driftskostnader		7 460 315	7 381 006
DRIFTSRESULTAT		(516 868)	(632 213)
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		146 884	173 319
Annen finansinntekt		411	35
Sum finansinntekter		147 295	173 354
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		2 354	921
Annen finanskostnad		1 757	817
Sum finanskostnader		4 111	1 738
NETTO FINANSPOSTER		143 184	171 616
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		(373 683)	(460 597)
Skattekostnad på ordinært resultat	4	0	0
ORDINÆRT RESULTAT		(373 683)	(460 597)
ÅRSRESULTAT		(373 683)	(460 597)
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital		(373 683)	(460 597)
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		(373 683)	(460 597)

APPENDIKS til årsmelding 2011

1. AiR Bergen
2. AiR Bergen-Berlin
3. AiR Bergen-New York
4. AiR West Norway
5. Borggården USF
6. Fagutvikling Artist in
Residence
7. Bergen
Designinkubator
8. Virksomheter på USF

1.

AiR Bergen

Bergen kommunes satsing på Artist in Residence-programmet i samarbeid med USF er en stor suksess. Fra høsten 1999 til utgangen av 2011 (11,5 år) vil AiR på USF Verftet ha hatt 144 kunstnere fra hele verden som gjester.

Både tidligere og fremtidige gjestekunstnere representerer en stor faglig bredde og profesjonalitet innen områder som billedkunst, forfatterskap, filmregi, musikk osv. Kunstnerne kommer fra alle verdensdeler, med hovedvekt på Europa.

BESØKENDE KUNSTNERE 2011

Caroline Kelley / USA / Nye media, billedkunst, installasjon

Simone Spagnolo / Borealis / Italia / Komponist

Johnny Herbert / Borealis / UK / Komponist

Kris Delacourt / Belgia / Musiker, lydkunst

Keshni Kashyap / USA / Forfatter, filmregissør

Julia Lerman & Roja Gashtili / USA / Filmregi og filmmanus

Sachiko Hayashi / Japan-Sverige / Billedkunst, video

Yuko Sakurai / Japan / Billedkunst

Rori Knudtson / USA / Nye media, billedkunst, lyd, video

Alexis Debeuf / Frankrike / Billedkunst, performance, installasjon

Fullstendig oversikt over alle gjestekunstnere siden 1999 er å finne i arkivet på www.airbergen.no

FAGLIG UTBYTTE OG FORMIDLING

Artist in Residence er utviklet og drevet med spesielt vekt på formidling av gjestekunstnernes kompetanse og verk til publikum, utdanningsinstitusjoner og kunstmiljøet. Vi har svært gode samarbeidspartnere i Bergen som lar kunstnerne låne og bruke utstyr, lokaler og visningsmuligheter, og som tilbyr deltakelse på artist talks og arrangementer: Mediaverkstedet i Bergen, BEK, Stiftelsen 3.14, Kunsthøgskolen i Bergen, HKS, Flaggfabrikken, Teatergarasjen, Landmark, Avgarde, Lydgalleriet, Bergen Dansesenter og Borealis.

Gjestekunstnerne melder svært positivt tilbake om åpenheten i kunstnerisk praksis, gode nettverk og mange "gode hjelpere" i Bergen.

GJESTEKUNSTNERNES AKTIVITET

Caroline Kelley arbeidet konsentrert, men hadde også åpent studio og deltok på Prøverommet.

Borealisfestivalen var vertskap for to tilreisende komponister og festivalmedarbeidere. **Johnny Herbert** hadde åpent studio og fikk et godt nettverk i Bergen. I løpet av oppholdet bestemte han seg for å søke Masterstudiet på KHiB, og har siden høsten 2011 bodd i Bergen.

Simone Spagnolo hadde opphold som komponist og festivalmedarbeider.

Kris Delacourt fant seg godt til rette i Bergen, spesielt i miljøet rundt BEK. Han viste prosjekter på Prøverommet, Landmark, Visningsrommet USF og holdt konsert på Kafé Knøderen sammen med bandet sitt som kom tilreisende for anledningen. Han var også med på Tala Ur Minnet, improviserte performancer på Knut Vaages hytte i Sunde, Kvinnherad. www.soundcloud.com/remork138

Keshni Kashyap hadde nylig avsluttet sin tegneserieroman "Tina's Mouth" da hun kom hit. Boken selger nå til strålende kritikker i USA, se også www.tinasmouth.com. Hun begynte på nye skriveprosjekter i Bergen. www.keshnikashyap.com

Julia Lerman og Roja Gashtili gjestet oss i stille sommermånedene, og fikk god konsentrasjon med utarbeidelse av nytt filmmanus. De viste også film på Prøverommet.

Sachiko Hayashi viste videoinstallasjonen "Process" i januar 2012 på Galleri 3,14.
www.stiftelsen314.com/Stiftelsen314/Exhibition.htm

Yuko Sakurai sitt opphold kom i stand gjennom et samarbeid med Galleri s.e. Yuko kom rett hit fra Veneziabiennalen for å produsere utstilling til Galleri s.e.
www.galleri-se.no/show/Sakurai/

Rori Knudtson viste arbeider på Prøverommet og på Rådhuset. Hun brukte også oppholdet til å jobbe med utstillingen "Strangers in a Foreign Landscape", som vil involvere mange kunstnere. Rori har mange planer i Bergen også framover, og hun flytter til Bergen i løpet av de første månedene i 2012. Hun har god kontakt med både Bergen Arkitektskole og KHiB. Hun har også et filmprosjekt som er planlagt med oppstart til høsten.

Alexis Debeuf sitt opphold kom i stand gjennom et samarbeid mellom Hordaland fylkeskommune, kulturrådet i den franske regionen Basse-Normandie og USF Verftet. Alexis viste lydarbeider og videoarbeid ved Prøverommet og hadde performance ved BAS sammen med Andrea Spreafico. Han lærte seg å strikke og satte i gang et strikkeprosjekt. Sammen med "air-kollega" Rori Knudtson hadde han utstilling på Rådhuset. I etterkant av oppholdet skal han ha en utstilling i Normandie: "l'Usine Utopik" som skal dreie seg om gjestekunstneroppholdet her.

NETTVERK

Artist in Residence Bergen at USF Verftet er medlem av Resartists, et verdensomspennende nettverk av gjestekunstnerordninger
www.resartists.org/en

Artist in Residence-programmet bidrar til å vitalisere kunstmiljøet i Bergen.

Det blir skapt viktige personlige nettverk, også mellom de gjestende kunstnerne. Det er også skapt kontakt mellom AiR, tverrfaglige kunstorganisasjoner og utenlandske organisasjoner, som også har gitt midler til kunstnere for opphold på USF.

Artist in Residence fører til internasjonalisering av norsk kunstliv og er et godt eksempel på verdien av personlig nettverksskapning og at slike gjestekunstnerordninger fungerer godt for å gjøre Norge og norsk kunst kjent utenfor landegrensene.

Informasjon om gjestekunstnerordningen kanaliseres via nettstedet www.airbergen.com. I 2010 ble det registrert ca. 270 unike besøk månedlig, fra hele verden. Nettadressen distribueres gjennom eksisterende nettverk og årlig til ambassadekontorer, utenlandske kunstnerorganisasjoner og konsulater i hele verden.

EVALUERING

Det er fullt program gjennom hele året i leilighetene/studioene. Søkningen til ordningen i 2011 var på samme noe lave nivå som året før. Vi har fått signaler på at andre gjestekunstnerordninger også har opplevd dette og at finanskrisen i andre deler av verden kan være en årsak. Gjennom evalueringsskjema får vi vite at gjestekunstnerne trives, de fleste opplever å ha intense arbeidsopphold, da det er gode forhold for å oppnå konsentrasjon. Det legges også vekt på de gode sosiale forholdene og på det gode kulturtilbudet.

Åpenheten i kunstnerisk praksis i byen blir også stadig nevnt som en styrke. Det er interessant om vi kan få til en større kontakt mellom de gjestekunstnerne som til enhver tid besøker Bergen og de øvrige ordningene i byen og i Hordaland, for styrking av hverandres tilbud og en generell heving av gjestekunstnertilbudene.

ADMINISTRASJON

I Stiftelsen Kulturhuset USFs administrasjon har Line Nord sekretær-, kontakt- og praktisk ansvar

for AiR. Hun tilrettelegger opphold for den enkelte kunstner ved koblinger med andre institusjoner. USF Verftet har engasjert Maya Økland som kontaktperson for enkelte gjestekunstnerne i 2011. Line Nord og Maia Urstad tildelte opphold etter søknad og innhenter evaluering av søkere fra de ulike fagmiljøene i Bergen/Norge.

FAGLIG UTBYTTE OG FORMIDLING

Anngjerd Rustand brukte oppholdet til å ferdigstille utstillingen "En gradvis organisasjon av våre suksessive fornemmelser". Hun var gjest under Transmediale - festival for digital kunst og kultur. www.anngjerd.no

Eirik Lande jobbet som fotograf og skribent med flere saker som ble publisert gjennom NRK og Bergens Tidende, samt dokumentasjon for det bergensbaserte galleriet Volt og bandet Ungdomsskolen. Anngjerd og Eirik har i etterkant av oppholdet basert seg i Berlin, samtidig som de fortsetter arbeid og oppdrag i Bergen. www.flickr.com/photos/eirikl/

Lillian Presthus innhentet informasjon og jobbet ut idéer i form av foto. Hun arbeidet også på et litografiverksted, der hun laget eget trykk. www.lillianpresthus.com

Turid Rogne brukte oppholdet som inspirasjon og til dypere konsentrasjon om utvikling av nye filmprosjekt.

Stefan Törner brukte tiden til videre arbeid med utsmykninger og til å opparbeide seg kontaktnett i Berlin. www.bergenateliergruppe.no

Susanna Kajermo Törner har brukt oppholdet til fordypning og inspirasjon, idéskisser og notater, samt opparbeiding av kontaktnett. www.bergenateliergruppe.no

EVALUERING

Det er fullt belegg hele året i leiligheten i Berlin. Gjennom rapporter fra kunstnerne får vi vite at de trives godt i leiligheten og at den egner seg for jobbing og konsentrasjon, og at den trenger oppgradering etter mye bruk. På tampen av 2011 kom det midler fra Bergen kommune til dette og oppgraderingen starter våren 2012. Berlin er fortsatt stedet å være for kulturopplevelser, inspirasjon og kontaktnett. Vi har fått tilbakemelding på at enkelte kunstnere ønsker seg ateliermulighet i et faglig fellesskap, og et utgangspunkt for kontakt med kunstmiljøene i Berlin. Dette vil vi jobbe med i det kommende året. Noen

ønsker en leilighet nærmere kunstmiljøenes kjerne, for eksempel i Kreuzberg.

AiR i Berlin har egen nettside: www.bergen-berlin.no.

ADMINISTRASJON

Line Nord har sekretær-, kontakt- og praktisk ansvar for AiR Bergen - Berlin. Stiftelsen har engasjert Sibylla Weissweiller som kontaktperson i Berlin for gjestekunstnerne fra sommer 2008. Hun bistår med faglig og sosial oppfølging av kunstnerne og praktisk oppfølging av leiligheten. Line Nord, Torunn Skjelland og Roar Sletteland tildeler opphold etter søknad og innhenter evaluering av søkere fra de ulike fagmiljøene i Bergen/Norge.

Over: Fra Eirik Landes fotoreportasje fra Haus der Kulturen der Welt i Berlin. Under: Lande fotograferer performance i Berlin.

4. AiR Bergen-New York

PointB ligger midt i Williamsburg i Brooklyn og drives av Mark Perrish, en kunstner og ildsjel som selv har studio i bygget. Point B har 8 studioer. Her arbeider kunstnere over kortere eller lengre tid, og det samarbeides med flere land om gjestekunstneropphold. Studioene er bygget opp til å inneholde ateliér og bosted i samme rom. Hvert rom er omkring 80 m2, med sovehem, kjøkkenkrok og bad. Studioene er fleksible. At PointB har studio og bosted under samme tak er en stor fordel. Det er ellers vanskelig å finne gode og rimelige bosteder i New York. Kunstnere fra alle fagområder kan komme til PointB. Enkelte fysiske begrensninger er det, det er f.eks ikke helt lydisolert, slik at musikere/lyd-kunstnere må jobbe med headset. Det er viktig for PointB at gruppen med kunstnere som er der samtidig er sammensatt til å bli et interessant hele. Av den grunn godkjenner PointB våre valg av gjestekunstnere.

Miljøet ved Point B er internasjonalt og de har et stort og godt nettverk. Deltakende kunstnere må forestå månedlige presentasjoner, noe som gir åpenhet omkring hva som skjer i huset både internt og eksternt til senteret sitt kontaktnett. PointB har således sin styrke i egenskap av å være møtepunkt.

PointB er ifølge tidligere gjestekunstnere perfekt plassert i byen - i et rolig strøk men likevel nært travle gater med gallerier, kafeer, uteliv og subway - i nærheten av East River med utsikt til Manhattan.

Kunstscenene i New York har stort tempo og enorm aktivitet. Samtidig finnes spesialiserte nisjemiljøer, slik at nesten uansett hva man driver med vil man kunne finne fagmiljøer for utveksling av ideer og bidrag til videre utvikling av eget virke. Samtlige av gjestekunstnerne som så langt har besøkt New York, har hatt slike

kontaktpunkter i byen før avreise. De forteller at i tillegg til å nyte godt av miljø og arbeidsforhold på PointB, har de kunnet berike seg med å ferdes i fagmiljøer og møtepunkter.

KUNSTNERE I NEW YORK 2011

Marieke Verbiesen & Håvard Pedersen
/ animasjon, lyd og musikk.

De skriver i sin rapport: Vi brukte denne tiden både til research, produksjon og fremførelse av nytt arbeid. Marieke brukte deler av oppholdet på Harvestworks, en nonprofit kunstorganisasjon som holder til på Manhattan. Her jobbet hun med "Kinect" - en infrarød sensor - som kan brukes til bevegelsessporing i installasjoner og live performance. Hun ga også presentasjoner av hennes arbeider og prosjekter utviklet av BEK (Bergen Senter for Elektronisk Kunst) på Point-B og Harvestworks, slik at interessert New York-baserte kunstnere fikk innblikk i nordisk elektronisk kunst og utviklingen av disse prosjektene.

Videre forberedte, produserte og fremførte hun en liveperformance på New Yorks "Pulsewave", der hun brukte live stopmotion-animasjon.

Håvard brukte perioden til å forberede lyd og produsere nytt materiale til en forestående installasjon i Portland, USA. Inkludert i dette var også utvikling av software i MAX/MSP og research av MIDI og DMX styring av henholdsvis lyd og lys.

Vi viste tidligere arbeider og work-in-progress under tre presentasjoner på Point-B, der gjester, andre kunstnere og kuratorer var invitert. Marieke deltok på workshops og animasjonsseminar i New York og Philadelphia der hun presenterte sitt arbeid, og fremførte live animasjon på Pulswave/The Tank på Manhattan.

Under oppholdet møtte vi ofte kunstnere fra "8-bit-people" som vi spilte live med på The Tank/Pulsewave. Pulsewave er USAs eldste månedlige event som er viet til chip-musikkens beste artister. Utøvere utforsker lyd og

bilde ved å bruke gamle videospillsystemer og moderne teknologi som basis og innflytelse for spektakulære live shows. Pulswave trekker frem både kommende og etablerte artister fra et internasjonalt og lokalt miljø.

Vi traff også kuratorene Mack McFarland og Rose Bond for å forberede en utstilling med vårt arbeid i juli 2011. De organiserer "Boundary Crossings Conference and Exhibition". Dette året var fokuset på kunstnere som jobber med animasjon, lyd, lys og fysiske installasjoner.

Vårt opphold i New York har vært veldig fruktbart og vi møtte samarbeidspartnere, kunstnere og kuratorer. Våre fremtidige planer i New York og USA inkluderer

- Utstilling av et bestillingsverk fra kuratorene Mack McFarland og Rose Bond i juli 2011
- <http://marieke.nu/blog/?p=842>
- Liveopptredener i 2011/2012: Samarbeidsprosjekt med Harvestworks på New Yorks ambulerende surroundsound utstilling.

Rakett: Åse Løvgren & Karolin

Tampere / kuratorer og plattform for samarbeid i samtidskunst.

Rakett skriver i sin rapport:

I løpet av vårt opphold på Point B og i New York har vi tatt tak i pågående prosjekter samt utviklet ideer til fremtidige prosjekter. Gjennom et tett program av møter, studiobesøk og forelesinger har vi fått et innblikk i kunstscenen i New York og utvidet vårt profesjonelle nettverk i byen.

Vi deltok som tilhørere ved 16 Beaver Group og to av deres forelesninger som tar for seg både samtidskunst-problematikk og andre samfunnsfaglige områder som politisk teori, sosiologi og filosofi. De er invitert til å lage et program for neste dOKUMENTA (13).

Rakett var spesielt invitert til å møte organisasjonen bak performance-festivalen Performa. Sammen med det Norske Konsulat i New York og konsulen Aslaug Nygård fikk vi en

presentasjon og gjennomgang av Performas produksjon og historie. Dette møtet førte til at Rakett ble invitert til å foreslå et prosjekt for Performa i 2013.

I løpet av vårt opphold i New York har Rakett også bidratt med informasjon og tips om norske samtidskunstnere til David van der Leer, kurator for arkitektur og design ved Guggenheim i New York.

Vi deltok på First Wednesday som er Point B sitt formidlingsforum, her fortalte vi om vår praksis og spesielt vårt prosjekt Common Lands. Det var ca. 25 tilhørere og vi fikk mye interessant respons.

Vi var på atelierbesøk hos fire av deltakerne ved det anerkjente Whitney Independent Studio Program hvor vi hadde samtaler med Amandan Matles, LaToya Frazier, Ivor Shearer og Jacqueline Hoang Nguyen. Dette programmet ble startet på 1970-tallet og drives fortsatt av Ron Clark, er kjent for å støtte oppom kritisk og politisk engasjert kunstnerpraksis.

I tilknytning arbeidet vårt med Common Lands -Antologien møtte vi en av våre skribenter, Nico Vicario, som ga oss en guidet tur i området Battery Park, et finansdistrikt ved vannkanten, som ble utviklet av byen New York på 80-tallet. Vi har gjennom Vicarios bidrag til publikasjonen dratt paralleller til utviklingen i Bjørvika i Oslo og det var særdeles interessant å se dette området og de statiske kunstprosjektene i de offentlige områdene rundt og i byggene.

ISCP er en gjesteordning som holder til i Brooklyn og ble startet på begynnelsen av 80-tallet. I Europa er denne gjesteordningen anerkjent blant institusjoner som OCA, IASPIS, Mondrian Foundation etc. Vi hadde individuelle atelierbesøk med flere av årets kunstnere som er på gjesteopphold der: Kasper Akhøj, Wendy Navarro, Astrid Honold, Petra Feranicova, Peter Gregorio.

Paul Brewer fra OCA har vi over lengre

tid vært i kontakt med. Han organiserer OCA sitt gjesteprogram. Til tider har de tid til å reise over til Bergen hvor Rakett er deres vertskap og lager et program for møter og atelierbesøk hos Bergensbaserte kunstnere.

Rakett er med i distribusjonsnettverket til E-flux Journal (<http://www.e-flux.com/journal>) som holder til i New York. Vi hadde møte med Anton Vidokle, som er en av hovedmennene i prosjektet E-flux og det nylanserte Timebank (<http://www.e-flux.com/timebank/>) som også har et temporært visningsrom i Lower East Side.

Vårt opphold i New York har allerede ført til flere nye planer om samarbeid: Vi skal foreslå et prosjekt for Performa 2013, vi kommer til å delta på E-flux sin store bokhandel under Basel Art Fair, der E-flux har fått plass i en av hovedbygningene. Vi jobber med kunstneren Ivor Shearer som vi møtte på Whitney ISP om et mulig samarbeid. I tillegg har vi knyttet interessante kontakter som vi tenker på som potensielle fremtidige samarbeidspartnere.

Over: Marieke Verbiesen i arbeid.
Under: Åpent hus på Point B i New York

5. AiR West Norway

USF initierte og etablerte denne internettportalen i 2009. Etableringen var støttet av Bergen kommune og Stavanger kommune.

Nettstedet presenterer tolv ulike gjestekunstnertilbud i Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane, reisemåter til de ulike stedene samt kunstmiljøene og ressurser på Vestlandet. Hordaland er representert med seks steder: Eidfjord kommune, Ålvik i Kvam kommune, Radøy kunstsenter, USF i Bergen, Flaggfabrikken i Bergen og Hordaland kunstsenter. Rogaland er representert med fem steder: Stavanger kommunes to gjesteboliger, Tou Scene, Sandnes kommune og Utsira fyr. Fra Sogn og Fjordane er Nordisk Kunstsenter i Dale presentert. Det er åpent for at flere steder kan knytte seg til. Vår erfaring er at det finnes et uforløst potensiale knyttet til nettverk og samarbeid stedene imellom.

Det er lagt vekt på et godt design og kvalitetssikret tekstinnhold med presis informasjonsverdi for den kunstneren som leter etter interessante steder å reise til. Månedlige unike besøk til nettstedet er gjennomsnittlig 540, og mange besøkende bruker god tid til å orientere seg om alle stedene som er listet opp. Nettstedets adresse distribueres til USFs allerede etablerte nettverk i utlandet, til de enkelte lands medlemsorganisasjoner innen kunsthagene og til konsulater og ambassader.

Hordaland fylkeskommune bevilget kr. 20 000 til oppdatering av nettstedet i 2011. Dette, sammen med en økt distribusjon av internettadressen www.airwestnorway.com verden rundt førte til at det ble registrert 9084 besøk til nettstedet, en økning fra 6480 året før.

6. Borggården USF

Visningsstedet Borggården USF består av tre åpne montre og store, høye veggflater i kulturhusets hovedtrafikk-område. Montrene er i utgangspunktet gamle vindusåpninger. Størrelsen og dybden på hvert av montrene gjør at det er plass til både store malerier og mindre objekter. Takhøyden som går over fire etasjer gir mulighet for store projiseringer og opphengsmuligheter fra brokonstruksjonen i taket. Områdets fysiske særpreg byr på muligheter, utfordringer og begrensninger. Både etablerte og nyutdannede kunstnere blir invitert til å arbeide i Borggården. Utstillingene i 2010 har omfattet både billedkunst, video og lyd. Mange av arbeidene er spesiallaget for visningsstedet.

Det ble det presentert 19 utstillingsprosjekter med til sammen 19 involverte kunstnere. Ordningen er hittil finansiert av USF, men det søkes om støtte til fremtidig drift.

UTSTILLINGER BORGGÅRDEN 2011

Januar/februar : Kari Aasen "365 objekter", keramikk

Februar/april: BEK presenterer - Stian Remvik, Bjørg Taranger og Kjersti Sundland

April/mai: Kunstnere fra atelierhuset i C. Sundtsgate – Judy Sirks, Alain Ayer, Aggi F. Johannessen, Arne Ingvaldsen og Jan Pettersen

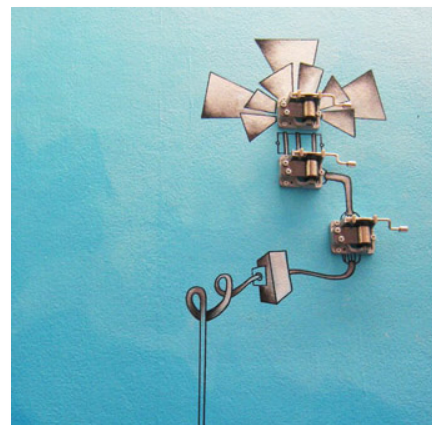
Mai/juni/juli: Line Hvoslef "Triptyk med spilledåser", installasjon

September/oktober: Kunstnere fra atelierhuset i C. Sundtsgate – Gillian Carson, Gro Pettersen, Carl martin Hansen, Eva Kun og Vigdis Hareide.

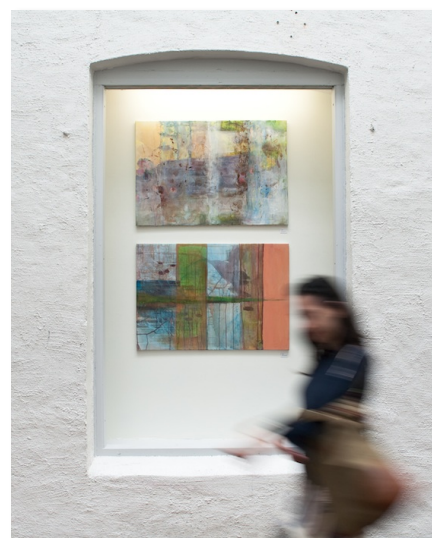
Oktober: Harun Farocki "Exercising the real", video, i regi av Meteorfestivalen. Følgende omtale kom på trykk i den danske avisen Information: "Så var der flere nuancer

at hente i tyskeren Harun Farockis voldsomme videoinstallasjon Exercising the Real: Immersion, der som Wikileaks-kunst var basert på en terapivideo af traumatiserede, amerikanske soldater, der har været med til angreb i Bagdad i 2007. Rædsom og realistisk. Grotesk nok var videoen opsat i en gennemgangshal i USF Verftet, hvor små piger i ballettøj var på vej til deres dansetime. Så sig ikke, at scenekunsten i Bergen ikke når ud til alle."

November/desember: Elke Karnik, fotografier.

Over: Detalj fra "Triptyk med spilledåser" av Line Hvoslef
Under: Aasne Slaattelid

7. Fagutvikling Artist in Residence

USF er blitt tildelt prosjektmidler (kr 220 000) fra Hordaland fylkeskommunes KUP-ordning til å undersøke, videreutvikle og videreformidle kompetanse fra drift av internasjonale gjestekunstnerordninger (air).

USF sin egen gjestekunstnerordning ligger til grunn for undersøkelsen. Vi har drevet Bergen kommunes air siden 1999. Kunstnerne som har besøkt oss har representert en stor faglig bredde og profesjonalitet, og vi har sett gode resultater ifht samarbeid med lokale kunstmiljøer og etablering av samarbeid over landegrensene. Vår drift av air har utviklet seg over tid og er basert på erfaringer underveis.

Det mangler studier av dette området både når det gjelder kunstneriske, kulturpolitiske og praktisk-metodiske aspekt.

Med en målsetting om å forbedre vårt eget arbeid med air og videreformidle kompetanse til andre, vil vi undersøke hva gjestekunstnerordningene betyr for kunstnerne og om det er mulig å finne en grunnleggende "best-practice" for slike ordninger.

Vår problemstilling er tre-delt:

- 1) Hvilken betydning har Air Bergen for kunstnerne som har brukt ordningen - kunstnerisk og karrieremessig
- 2) Hvilken betydning har Air Bergen for kunstmiljøet i Bergen
- 3) Hvilke erfaringer fra Air Bergen kan overføres til andre gjestekunstnerordninger og til samarbeid mellom dem

Prosjektet er to-årig og tar for seg teori- og dokumentstudier, datainn-samling ved spørreundersøkelse, analyse og presentasjon av resultater. Evy Sørensen er prosjektansvarlig og Sigrid Røyseng er forskningsfaglig ansvarlig. Røyseng er pt. første-amanuensis ved Institutt for

kommunikasjon, kultur og språk på BI Oslo. Hun har bakgrunn bl.a. som seniorrådgiver ved FOU-seksjonen i Norsk Kulturråd, som førstemanuensis ved Høgskolen i Telemark og som forsker og koordinator ved Telemarksforskning.

Fylkesrådmannen skriver i sin begrunnelse for tilskuddet: "Det er ei uttrykt interesse for gjestekunstnarordningar frå fleire hald, samstundes som det er stor trong for kompetanse om etablering og berekraftig drift av gjestekunstnarordningar. USF har erfaring og kompetanse på dette feltet, både gjennom å driva Bergen kommune sine gjesteatelier og å ha bygd opp og drifta dei vestlandske air-nettsidene. Søkjar vil gjennom metodisk evaluering av eiga ordning utarbeida materiale og overføra kunnskapen til andre som driv liknande verksemd. Eg ser stor nytte i dette og ber søkjar vektlegge den overføringsverdien som tiltaket vil ha i regional samanheng, ikkje minst gjennom å knyta saman gjestekunstnarvertskap i regionen".

I tillegg til at det foretas en spørreundersøkelse av alle som har besøkt USF sin gjestekunstnerordning, blir det gjennomført et fokusgruppeintervju med representative personer fra kunstmiljøet i Bergen.

Rapport skal foreligge høsten 2012, etterfulgt av publikasjon og eventuelt seminar.

8. Bergen Designinkubator

Inkubatoren ble åpnet som en ressurs for design i 2007 av Bergen kommune, Kunsthøyskolen i Bergen og USF. Vi samarbeider i dette prosjektet for å synliggjøre designkompetansen og styrke nyutdannede designeres mulighet til å etablere egen virksomhet i kommunen. Ansvar for driften er tredelt; KHiB leverer faglig støtte og veiledning til deltakerne, USF administrerer de praktiske sidene ved driften og kommunen støtter økonomisk. Deltakerne får over en periode på maks to år egen arbeidsplass i lokalene, til en subsidiert leie som dekker strøm, bredbånd, møbler og innredning.

DELTAKERE I INKUBATOREN 2011

Madeleine Stephansen er utdannet "Accessories & Shoe Designer" med bacheleor fra Instituto Europeo Di Design i Italia. Hun har brukt året til å utvikle eget varemerke og design for Dale Sko. Hun sluttet i inkubatoren i juli og gikk til Flo Scandinavia briller som designer (i Bergen).

Merethe Knag, MNIL, har samarbeidet med inkubatorkollega Lillian Sharma om totalombygging av en privatbolig.

Jonas Norheim & Morten Skjærpe Knarrum, begge MNIL, jobber i team. De fikk plass på Stockholm Furniture Fair der de stilte ut på "Greenhouse avdelingen" for unge og lovende designere. Begge gikk videre til andre runde "Unge talenter". Nettside www.morten-jonas.no

Siv Lier Jahnsen, MNIL

Jobber med profilering og promotering av eget firma. Har jobbet som gjestelærer på KHiB. Viste frem stoler under utstillingen "Take a seat" i regi av KHiB og ambassaden i Helsinki sammen med Morten Skjærpe Knarrum.

Lillian Sharma, MNIL, har levert til

arkitektkonkurranser og jobbet mer Merethe Knag på boligprosjekt.

Sunniva Helland, master i design og visuell kommunikasjon, begynte i inkubatoren i desember. Hun jobber med egenprofilering og er i gang med ny visuell profil for Cinemateket på USF.

Over: Jonas Norheims lamper i filt

Over: Madeleine Stehansen presenterer skodesign på NRK

Over: Siv Lier Jahnsens stoler

9.

Virksomheter på USF

DESIGN OG ARKITEKTUR

Amaliedesign v/ Amalie Rosenquist
Bergen designinkubator
Ole Bjelland, arkitekt
Lena Buchacz, interiørarkitekt MNIL
Dave Vikøren, interiørarkitekt MNIL
Steinar Hindenes, interiørarkitekt MNIL
Eva Tuft, grafisk design
Grafisk Form
Jonas Henriksen, Arcgiraff
Knudsen & Hindenes
Lars Tornøe Furniture & Product design
Maneuver v/ Jonas Bostrøm
Jakob Slettevold, arkitekt
Anne Lise Tollefsen, tekstdesigner

FILM

Alligator Film AS
Bergen Filmklubb
Bergen Internasjonale Filmfestival
Bjørn Bugge
Black Cat Productions
Cinamateket USF
Filmfondet Fuzz AS
Tour de Force AS
Vestnorsk Filmsenter
Ungfilm, festival og ressurs
HUFF, Hordaland Ung film forening

LITTERATUR OG TEKST

Ruth Fahy, oversetter engelsk
Norsk Forfattersentrum Vestlandet
Skrivekunstakademiet i Hordaland
Bjørn Sortland, forfatter
Språk & Tekst, oversetter tysk
Teresa Grøtan, journalist
Sunniva Vik, oversetter, tekstforfatter
Therese Eide, oversetter, tekstforfatter

MUSIKK

AKKS Bergen
Arne Sandvoll
Beats before bars
Bergen Jazzforum
Borealisfestivalen
BRÅK Bergen Rock Aktører
Norvald Dahl, musiker
Datarock / Yap Records
Eggstockfestivalen
Jan Eggum, musiker

Gogofoundation Terry Brakstad, musiker
Eivind Gullberg Jensen, dirigent
Hi Hat Management
Hordaland Musikkråd
Kjell Kalleklev Management
Knut Vaage, komponist
Ivar Kolve, musiker
Made Music
Mari Kvien Brunvoll
Musikkens Venners Landsforbund
Nattjazz
Tomtom Studio
Tron Productions, musikkstudio/events
Vestnorsk Jazzenter

KUNSTNERE / KUNSTHÅNDVERKERE

Ingrid Aarset
Kari Aasen
Art-Form
AiR Gjesteatelier
Ingrid Berven
Laila Aas Birkeland
Jørgen Blitzner
Sissel Blystad
Anne Sophie Blytt
Brit Bøhme
Torild Inger Børretzen
Åse Boyesen
Inger-Johanne Brautaset
Sissel Calmeyer
Therese Christensen
Stig Rostrup Christiansen
Lillian Dahle
Kari Dyrdal
Birgit Eide
Flora Metamorphicae
Glasshytten, Beda Maria Johanson
Siri Haaskjold
Signe Halle
Ida Helland-Hansen
Kari Hjertholm
Bjørn Hougen
Brita Hungnes
Line Hvoslef
Øyvind Johnsen
Eric Wangel
Elke Karnik
KHiB atelier
Anne Knudsen
Bjørn Kolbjørnsen
Hannu Konttinen
Bjørn Krzywinski
Aud Lavik
Anne-Britt Lerøy
Åse Ljones
Lydgalleriet
Magnar Moen

Johanne Monrad
Björg Nedrebø
Marta Nerhus
William Nicolaysen
Torill Nøst
Jorunn Ohnstad
Kjersti Øye
Jack Dale Raddatz
Elsebet Rahlff
Eva Britt Rasmussen
Sarah Louise Reed
Egil Røed
Elin Roti
Audhild Rypdal
Tone Saastad
Gro Åkenes Sævig
Kristin Selboskar
Turid Solheim
Knut-Frode Strand
Siri Tollefsen
Maria Udd
Maia Urstad
Eli Veim
Jan Sigurd Waage

ANNET

Bergen Dansesenter
Bergen Salsaklubb
Christine Hope
Kafé Kippers
Norwegian Preserving Co AS
OK Foto
Lars Svenkerud, fotograf
Helge Hansen, fotograf
Piksel produksjoner
Planet Earth
Stiftelsen Kulturhuset USF
Techrider AS
Terminus Catering AS
Skandinavisk Yoga- og
meditasjonsskole

Stiftelsen Kulturhuset USF
Georgernes verft 12
5011 BERGEN
0047 55 30 74 10
post@usf.no
www.usf.no